

Alexandr Sergejevič Puškin - Evžen Oněgin

Literární dílo

- **Téma knihy**
 - Život zbytečného člověka
- **Dílčí motivy**
 - Obraz společnosti v 19. století
 - Lidská lehkovážnost
 - Neopětovaná láska
- **Postavy**
 - **Evžen Oněgin**
 - připadá si na světě zbytečný
 - cynik
 - společenský, vzdělaný, lehkovážný
 - **Tatána**
 - protiklad Evžena
 - naivní, skromná, upřímná, samotářka
 - **Olga**
 - mladší sestra Tatány
 - koketa
 - veselá, společenská
 - **Lenskij**
 - mladý básník
 - snílek, žárlivý, vášnivý
- **Časoprostor**
 - Začátek 19. stol
 - Ruská vesnice, Moskva, Petrohrad, Oděsa
- **Děj**
 - Hlavní hrdina Evžen Oněgin, petrohradský rodák, mladý svůdce a „lev salónů“, se v prostředí smetánky, velkolepých plesů a večírků pohybuje již od mládí. Postupně jej však tento život omrzí a uvítá zprávu o chorobě svého strýce, žijícího na venkově, za kterým se také brzy vypraví. Strýc umírá a Eugen se ujímá zděděné usedlosti. Za čas se do vsi přistěhuje Vladimír Lenskij, básník ještě mladší než Oněgin. Oba se seznámí a tráví spolu mnoho času v literárních a filozofických debatách. Později oba zavítají do domu Lariných, kde se setkávají se dvěma mladými sestrami, Olgou a Tatánou. Starší z nich, mladá a nezkušená Tatána, se bezhlavě zamiluje do Oněgina a rozhodne se mu napsat dopis, v němž vyjeví svoje city. Eugen však nesdílí Tatáninu lásku a odmítá ji. Po jistém čase znuděného života přichází Oněginovi pozvání na Tatániny jmeniny. Na oslavě se Onegin snad jen ze zlostné závisti snaží přebrat Lenskému jeho milovanou Olgu a daří se mu. Ctižádostivý Lenskij však nemůže vystát takovou potupu a vyzývá Oněgina na souboj. Příštího dne je Vladimír Lenskij v souboji zastřelen a Eugen, nešťastný ze smrti svého přítele, odjíždí do světa. Následuje jeho dlouhá cesta po Rusi - zhlédne Novgorod, Povolží, Kavkaz, Oděsu. Tatána mezitím odjíždí do Moskvy, aby se zde později bohatě provdala. Po letech se náhodou setkává s Oněginem, který je Tatánou okouzlen. Odhodlá se k činu - napíše Tatáně dopis, nedostane se mu však odpovědi. Až jednou zavítá do Tatánina domu a zde se vše rozřeší: Tatána jej rovněž odmítá a celý román končí nedopovězen.

Kompoziční výstavba

- **Literární druh a žánr**
 - lyricko-epická, veršovaný román
- **Vypravěč a forma**
 - Ich i Er forma
 - Poezie
- **Jazykové prostředky**
 - spisovný jazyk, básnické prostředky, řečnické otázky
- **Kompozice**
 - Chronologická
 - 8 částí

Kontext autorovy tvorby a literární/obecně kulturní kontext

- **Doba a směr**
 - 19. století Rusko
 - Romantismus
- **Život autora**
 - Studoval na Lyceu pro šlechtice, angažoval se v politice
 - V roce 1820 napsal satirické verše proti Alexandrovi I. a hrozilo mu vyhoštění na Sibiř
 - Odchází na jih Ruska
 - V Moskvě založil časopis, ale znechutila mu to cenzura, proto se oženil a začal cestovat
 - Umírá ve 38 letech na duel proti milenci své manželky
- **Další díla autora**
 - Piková dáma
 - Měděný jezdec
 - Boris Godunov
- **Současníci**
 - **Rusko** - Lermontov - Démon
 - **Anglie** - E. A. Poe - Jáma a kyvadlo
 - **Francie** - Victor Hugo - Chrám Matky Boží v Paříži